

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

**STRATEGIJA
ZAŠTITE OSOBA I IMOVINE
HRVATSKG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
2014. - 2017.**

Zagreb, prosinac 2013.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. NORMATIVNI OKVIR.....	4
3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA ZAŠTITE OSOBA I IMOVINE U ZAVODU....	5
4. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI.....	9
5. SMJERNICE ZA OSTVARENJE PRIORITETNIH CILJEVA	
2014. DO 2017. GODINE.....	10

Na temelju članka 31. Statuta Hrvatskog Zavoda za mirovinsko osiguranje, ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje donosi:

**STRATEGIJU
ZAŠTITE OSOBA I IMOVINE
HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE
2014. - 2017.**

1. UVOD

Strategija zaštite osoba i imovine Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje 2014. do 2017. (u daljnjem tekstu: Strategija) izrađena je za potrebe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) kako bi se za navedeno razdoblje odredile smjernice za aktivnosti koje će se poduzimati u području zaštite osoba i imovine u Zavodu. Strategija je izrađena u skladu s propisima koji uređuju područje privatne zaštite.

Strategijom se određuju srednjoročni ciljevi u području zaštite osoba i imovine Zavoda. Riječ je o privatnoj zaštiti koja se odnosi na ono područje zaštite koju ne osigurava država i iznad opsega koji ne osigurava država.

Zaštita osoba i imovine u Zavodu provodi se tjelesnom i/ili tehničkom zaštitom. Uređenje i osiguravanje zaštite osoba i imovine u Zavodu važna je pretpostavka i za informacijsku sigurnost u Zavodu.

Cilj ove strategije je osigurati u Zavodu dugoročno učinkovitu zaštitu osoba i imovine uz što niže troškove. Stoga je svrha ovoga dokumenta izrada strateškog plana za unaprjeđenje sustava zaštite osoba i imovine, povećanje učinkovitosti korištenja postojećih kapaciteta sustava zaštite, dugoročno smanjivanje operativnih troškova za zaštitu osoba i imovine u Zavodu radi ostvarenja navedenog cilja utvrđenog strategijom.

Smjernice strategije navedene u ovom dokumentu primarno su posljedica utjecaja četiri temeljna čimbenika koji su odlučujući za određivanje načina zaštite osoba i imovine u Zavodu:

- 1) temeljna djelatnost Zavoda i važnost Zavoda kao javne ustanove
- 2) stanje na području sigurnosnih izazova i rizika
- 3) mogućnosti realizacije funkcije sigurnosti i
- 4) raspoloživi resursi.

Ovaj dokument daje osnovu za stvaranje akcijskih planova i provedbu sustavnih rješenja, mjera i aktivnosti u vezi s postupanjem na opće sigurnosne izazove i konkretne oblike ugrožavanja osoba i imovine u Zavodu.

Smjernice iz ove strategije u bitnom se oslanjaju i na provedbu Plana restrukturiranja Zavoda 2013. – 2016., prema kojem se poslovi fizičke zaštite (tjelesne i tehničke zaštite) planiraju primarno obavljati preko jedinstvene državne agencije, odnosno druge vrste pravne osobe u državnom vlasništvu koja će te usluge pružati za državnu i javnu upravu. U slučaju nemogućnosti obavljanja tih poslova na navedeni način, planira se korištenje vanjske usluge uz što niže financijske troškove. Sve navedeno je za Zavod prihvatljivije od održavanja i razvijanja vlastite tehničke zaštite i čuvarske službe za koju Zavod nema dovoljno sredstava, niti može zadovoljiti za to sve potrebne uvjete. Cilj Zavoda je da se u idućem razdoblju, umjesto toga, što više usmjeri na razvoj poslova iz temeljne djelatnosti (usredotočiti se na *core business*).

2. NORMATIVNI OKVIR

Područje privatne zaštite i sigurnosti osoba i imovine poslovnih subjekata uređeno je s više propisa, u nastavku se navode samo najvažniji, kao i aktima Zavoda.

Zakonski i podzakonski propisi

- Zakon o privatnoj zaštiti („Narodne novine“, broj 68/03., 31/10. i 139/10.- u daljnjem tekstu ZoPZ)
- Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite („Narodne novine“, broj 198/03.)
- Zakon o informacijskoj sigurnosti („Narodne novine“, broj 79/07.)
- Zakon o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“, broj 103/03., 118/06., 41/08., i 130/01.)
- Zakon o tajnosti podataka („Narodne novine“, broj 79/07.)
- Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08., 75/09. i 143/12.)
- Zakon o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10.)
- Zakon o arhivskom gradivu i arhivima („Narodne novine“, broj 105/97., 64/00., 65/09. i 125/11.)
- Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva izvan arhiva („Narodne novine“, broj 63/04. i 106/07.).

Akti Zavoda

- Pravilnik o radu unutarnje čuvarske službe
- Pravilnik o zaštiti na radu
- Pravilnik o zaštiti od požara
- Pravilnik o radu
- Pravilnik o zaštiti i čuvanju arhivskoga i registraturnog gradiva u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje
- Pravilnik o zaštiti informatičke opreme, mreže, dokumentacije i podataka od 14. svibnja 2004.

3. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA ZAŠTITE OSOBA I IMOVINE U ZAVODU

U ranijim razdobljima, zaštita osoba i imovine u Zavodu se osiguravala vlastitom unutarnjom čuvarskom službom. Razvojem tehnologije, uvođenjem informatizacije i donošenjem propisa koji uređuju različite aspekte sigurnosti poslovanja, uz unutarnju čuvarsku službu, kao tjelesnu zaštitu osoba i imovine, Zavod je počeo koristiti i tehničku zaštitu (vatrodojava, videonadzorni sustav), i to prije svega kao sredstvo za podizanje razine sigurnosti kako bi se skratilo vrijeme reakcije čuvara u slučaju nastanka incidenta. U protekla dva desetljeća Zavod koristi i vanjske usluge tjelesne i tehničke zaštite radi ekonomičnosti te postupno smanjuje svoju postojeću unutarnju čuvarsku službu.

Pri prosudbi ugroženosti osoba i imovine u Zavodu najvažniji kriteriji su prostorno okruženje, vrsta građevine i vrsta radnih procesa koji se provode u pojedinim objektima Zavoda. Korištenje i razvijanje unutarnje čuvarske službe u Zavodu zahtijeva ispunjavanje brojnih pretpostavki za radnike koji bi obavljali te poslove te osiguravanje i tehničkih uvjeta, što zahtijeva i znatna financijska sredstva i prostorne mogućnosti te se stoga Zavod već neko vrijeme sve više orijentira na korištenje kvalitetne i cijenom najpovoljnije vanjske usluge.

Strategijom se stoga i nadalje daju smjernice za ona rješenja kojima će se podići razina kvalitete i osigurati sveobuhvatnost zaštite osoba i imovine u Zavodu, uz ekonomično trošenje sredstava.

Zavod poslovanje obavlja u Središnjoj službi sa sjedištem u Zagrebu te u 5 područnih službi, 15 područnih ureda i 91 ispostavi.

Već je i veoma razgranata organizacijska struktura Zavoda, koja uključuje poslovanje Zavoda na više lokacija, veliki izazov za osiguranje odgovarajuće zaštite osoba i imovine.

Zaštita osoba i imovine u većini ustrojstvenih jedinica Zavoda trenutačno je organizirana tjelesnom zaštitom koju pruža unutarnja čuvarska služba ili se koriste usluge tjelesne zaštite vanjskog pružatelja usluge, na mjestima i uz djelomičnu upotrebu tehničke zaštite.

U sljedećoj tablici je prikaz postojećeg stanja zaštite osoba i imovine u Zavodu s raspoloživom tjelesnom i tehničkom zaštitom:

NAZIV USTROJSTVENE JEDINICE	ADRESA	TJELESNA ZAŠTITA DA/NE	TEHNIČKA ZAŠTITA - VRSTA
Središnja služba	A. Mihanovića 3, Zagreb	Da	Djelomično vatrodojavni sustav i stabilni sustav za gašenje požara, FM200 u sistemskoj dvorani
	Ulica grada Vukovara 37b, Zagreb	Da	Vatrodojavni sustav
	Andrije Žaje 44, Zagreb	Djelomično	Sustav videonadzora
	Gundulićeva 45, Zagreb	Ne	Ne
Područna služba u	Kralja Zvonimira 1, Osijek	Ne	Vatrodojavni sustav

Osijeku			
	Beli Manastir	Ne	Ne
	Donji Miholjac	Ne	Ne
	Đakovo	Ne	Ne
	Našice	Ne	Ne
	Valpovo	Ne	Ne
Područna služba u Rijeci	Slogin kula b. b., Rijeka	Da	Vatrodojavni sustav
	Lošinjska 16, Rijeka	Ne	Ne
	Franje Čundeke b. b., Rijeka	Ne	Vatrodojavni sustav
	Crikvenica	Ne	Ne
	Čabar	Ne	Ne
	Delnice	Ne	Ne
	Krk	Ne	Ne
	Mali Lošinj	Ne	Ne
	Opatija	Ne	Ne
	Rab	Ne	Ne
	Vrbovsko	Ne	Ne
Područna služba u Splitu	Obala kneza Branimira 15, Split	Da	Vatrodojavni sustav
	Dražanac 70, Split	Ne	Ne
	Vrbnika b. b., Split-Stobreč	Ne	Vatrodojavni sustav i videonadzor
	Hvar	Ne	Ne
	Imotski	Ne	Ne
	Kaštela	Ne	Ne
	Komiža	Ne	Ne
	Makarska	Ne	Ne
	Omiš	Ne	Ne
	Sinj	Ne	Ne
	Supetar	Ne	Ne
	Trogir	Ne	Ne
	Vrgorac	Ne	Ne
Područna služba u Varaždinu	Kolodvorska 20c, Varaždin	Ne	Vatrodojavni sustav
	Pavleka Miškine 35, Varaždin	Ne	Vatrodojavni sustav
	Ivanec	Ne	Ne
	Ludbreg	Ne	Ne
	Novi Marof	Ne	Ne
Područna služba u Zagrebu	Tvrtkova 5, Zagreb	Da	Vatrodojavni sustav i videonadzor
	Trpimirova 4, Zagreb	Da	Vatrodojavni sustav i videonadzor
	A. Žaje 44, Zagreb	Da	Ne
	Ulica grada Vukovara 37b, Zagreb	Da	Ne
	Donja Stubica	Ne	Ne

	Dugo Selo	Ne	Ne
	Ivanić Grad	Ne	Ne
	Jastrebarsko	Ne	Ne
	Klanjec	Ne	Ne
	Krapina	Ne	Ne
	Pregrada	Ne	Ne
	Samobor	Ne	Ne
	Sesvete	Ne	Ne
	Sv. Ivan Zelina	Ne	Ne
	Velika Gorica	Ne	Ne
	Vrbovec	Ne	Ne
	Zabok	Ne	Ne
	Zaprešić	Ne	Ne
	Zlatar Bistrica	Ne	Ne
Područni ured u Bjelovaru	Masarykova 7, Bjelovar	Ne	Ne
	Masarykova b.b., Bjelovar	Ne	Ne
	Čazma	Ne	Ne
	Daruvar	Ne	Ne
	Garešnica	Ne	Ne
	Grubišno Polje	Ne	Ne
Područni ured u Čakovcu	I. Mažuranića 3, Čakovec	Ne	Ne
	Prelog	Ne	Ne
Područni ured u Dubrovniku	Dr. Ante Starčevića 3, Dubrovnik	Ne	Ne
	Vukovarska 2, Dubrovnik	Ne	Ne
	Korčula	Ne	Ne
	Metković	Ne	Ne
	Ploče	Ne	Ne
Područni ured u Gospiću	Ulica dr. Franje Tuđmana 6 Gospić	Ne	Ne
	Ulica dr. Franje Tuđmana 8 Gospić	Ne	Ne
	Donji Lapac	Ne	Ne
	Korenica	Ne	Ne
	Novalja	Ne	Ne
	Otočac	Ne	Ne
	Senj	Ne	Ne
Područni ured u Karlovcu	Ulica kralja Tomislava 8, Karlovac	Ne	Vatrodojavni sustav i videonadzor
	Duga Resa	Ne	Ne
	Ogulin	Ne	Ne
	Ozalj	Ne	Ne
	Slunj	Ne	Ne
	Vojnić	Ne	Ne

Područni ured u Koprivnici	Ul. Hrvatske državnosti 3, Koprivnica	Ne	Ne
	Ivana Generalića 1 i 3, Koprivnica	Ne	Ne
	Florijanski trg b.b., Koprivnica	Ne	Ne
	Đurđevac	Ne	Ne
	Križevci	Ne	Ne
Područni ured u Požegi	Republike Hrvatske 1c, Požega	Ne	Ne
	Pakrac	Ne	Ne
Područni ured u Puli - Pola	Trg Portarata 3, Pula	Ne	Ne
	Smareglina 1, Pula	Ne	Ne
	Štiglicева 28, Pula	Ne	Ne
	Buzet	Ne	Ne
	Labin	Ne	Ne
	Pazin	Ne	Ne
	Poreč	Ne	Ne
	Rovinj	Ne	Ne
	Umag	Ne	Ne
Područni ured u Sisku	Ulica lipa 4, Sisak	Ne	Vatrodojavni sustav
	Ferde Hefelea 43, Sisak	Ne	Ne
	Odranska 2, Sisak	Ne	Ne
	Dvor	Ne	Ne
	Glina	Ne	Ne
	Hrvatska Kostajnica	Ne	Ne
	Kutina	Ne	Ne
	Novska	Ne	Ne
	Petrinja	Ne	Ne
	Topusko	Ne	Ne
Područni ured u Slavskom Brodu	Naselje Slavonija I b.b., Slavonski Brod	Ne	Ne
	Naselje Slavonija I br. 7, Slavonski Brod	Ne	Ne
	Nova Gradiška	Ne	Ne
Područni ured u Šibeniku	Ul. fra dr. Jerolima Milete 12, Šibenik	Ne	Ne
	Drniš	Ne	Ne
	Knin	Ne	Ne
	Vodice	Ne	Ne
Područni ured u Virovitici	V. Nazora 2, Virovitica	Ne	Ne
	Orahovica	Ne	Ne
	Pitomača	Ne	Ne
	Slatina	Ne	Ne
Područni ured u	Vladimira Nazora 3,	Ne	Vatrodojavni sustav i videonadzor

Vukovaru	Vukovar		
	Ilok	Ne	Ne
	Otok	Ne	Ne
	Vinkovci	Ne	Ne
	Županja	Ne	Ne
Područni ured u Zadru	Šimuna Kožičića-Benje 2, Zadar	Ne	Ne
	Biskupa Jurja Divnića br. 2, Zadar	Ne	Ne
	C. F. Bianchinija 2, Zadar	Ne	Ne
	Frederica Grisigona 9, Zadar	Ne	Ne
	Benkovac	Ne	Ne
	Biograd na Moru	Ne	Ne
	Gračac	Ne	Ne
	Obrovac	Ne	Ne
	Pag	Ne	Ne

Iz podataka u tablici može se zaključiti da je zaštita osoba i imovine tjelesnom i tehničkom zaštitom u Zavodu neujednačena, a prema stanju na terenu utvrđeno je i da je nedovoljna. Manjkavost sustava tehničke zaštite, ponajprije sustava vatrodojave koji smanjuje štetni rizik od nastanka požara i propisani uvjeti opremljenosti prostora za obavljanje arhivskih poslova, stvara povećani rizik od nastanka štete s nepredvidljivim štetnim posljedicama za segment fizičke i informacijske sigurnosti (materijalna šteta, uništenje i gubitak podataka zabilježenih na različitim medijima, kao što su papir, mikrofilm, informatička oprema i mreža).

Prema obavljenoj analizi, postojeći sustav zaštite zahtijeva temeljite promjene i bitna unaprjeđenja da bi Zavod osigurao potrebnu razinu zaštite osoba i imovine.

4. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

Osobe i imovinu Zavoda treba na odgovarajući način zaštititi i pri tome je potrebno voditi brigu o potrebi racionalizacije troškova, uvažavajući i smjernice u vezi sa zaštitom osoba i imovine predviđene Planom restrukturiranja Zavoda.

Razvoj Zavoda kao moderne javne ustanove rezultirao je unaprjeđenjem poslovnih procesa, u kojima se koriste suvremene tehnologije i koji se sve više informatiziraju, čime se ukupna vrijednost Zavoda izražena u materijalnom i nematerijalnom smislu svakodnevno povećava. Istovremeno se povećavaju i rizici od nastanka štete i ugroze cijelog sustava Zavoda i ako se ne poveća razina tjelesne i tehničke zaštite, ozbiljno prijeti nastanak oštećenja ili uništenje imovine i podataka, pritom ugrožavajući i sigurnost ljudi u Zavodu.

Vizija je stvoriti što kvalitetniji sustav zaštite osoba i imovine u Zavodu, prema najvišim europskim i svjetskim standardima, uz optimalne troškove poslovanja.

Kao odgovor na sigurnosne izazove, Zavodu je potrebna zaštita osoba i imovine koja mora biti:

- ustrojena u skladu s pozitivnim propisima koji uređuju to područje
- potpuna i primjerena djelatnost Zavoda kao javne ustanove za uobičajene rizike
- ekonomična s aspekta osiguravanja potrebnih financijskih sredstava za tu namjenu
- prilagodljiva i iskoristiva za osiguravanje od nastanaka novih rizika.

Cilj strategije je određivanje smjernica za sveobuhvatnu i kvalitetnu zaštitu osoba i imovine, uz što niže troškove i s održavanjem potrebne razine sigurnosti. Viša razina sigurnosti u zaštiti osoba i imovine treba uključivati i smanjenje štetnih rizika, upravljanje incidentima koje nije moguće spriječiti (prirodni i društveni), kvalitetno planiranje i priprema oporavka, odnosno otklanjanja nastalih štetnih posljedica.

Za ostvarenje navedenog cilja potrebno je, u razdoblju na koje se odnosi strategija, izraditi potrebne akcijske planove, osigurati dovoljno financijskih sredstva kao i organizacijske i tehničke uvjete te druge potrebne resurse.

5. SMJERNICE ZA OSTVARIVANJE PRIORITETNIH CILJEVA 2014. - 2017. GODINE

Postojeći sustav zaštite osoba i imovine organiziran je kao sustav tjelesne i tehničke zaštite koja se primjenjuje u Zavodu većinom samo za vrijeme radnog vremena organizacijskih jedinica Zavoda.

Kako bi se postigla viša razina sigurnosti i realizirali postavljeni ciljevi u osiguranju zaštite osoba i imovine u Zavodu u nastavku se navode sljedeće smjernice za razdoblje 2014. - 2017. godine:

- Postupno smanjivanje vlastite čuvarske službe i prelazak na korištenje vanjske usluge tjelesne i tehničke zaštite radi povećanja učinkovitosti zaštite i smanjenja troškova. Primarno korištenje vanjske usluge od agencije ili druge pravne osobe koju država osnuje za pružanje usluga zaštite osoba i imovine za državne i javne službe, podredno korištenje vanjske usluge drugih pružatelja tih usluga po najpovoljnijoj cijeni.
 1. Sve više razvijati tehničku zaštitu prema sljedećim fazama:
 2. izraditi snimku postojećeg stanja šticećenih objekata i analizu problema s ocjenom
 3. izraditi prosudbu ugroženosti
 4. izraditi sigurnosni elaborat
 5. odrediti projektni zadatak za korištenje tehničke zaštite
 6. provesti projektiranje sustava tehničke zaštite
 7. osigurati izvedbu sustava tehničke zaštite
 8. odrediti stručni nadzor nad izvedbom radova

9. osigurati obavljanje tehničkog prijema sustava tehničke zaštite
10. osigurati održavanje i servisiranje sustava tehničke zaštite
11. uporaba sustava tehničke zaštite.

- Donijeti odluku o uvođenju sigurnosnih zona za svaki poslovni objekt Zavoda (Sigurnosna zona – prostori s različitim zahtjevima fizičke sigurnosti; Sigurnosna zona 1- pristup dozvoljen samo ovlaštenim osobama; Sigurnosna zona 2- pristup dozvoljen uz dozvolu ovlaštene osobe i Sigurnosna zona 3- javni prostor).
- Propisati način evidentiranja, razmjene podataka i sankcioniranja socijalnog inženjeringa (manipulacija ljudima - prijevara radi otkrivanja povjerljivih informacija ili dobivanja pristupa nekim drugim resursima do kojih manipulator inače ne bi mogao doći) i ljudskih prijetnji (ne pridržavanje obaveza zaposlenika iz radnopravnog odnosa, sabotaza, namjerno oštećenje imovine, neovlašteno otkrivanje podataka, zloupotreba ovlasti, krađa i sl.).
- Donijeti plan upravljanja incidentima koji uključuje:
 - preventivne metode sprječavanja incidenta
 - podršku rukovodstva
 - određivanje osoba zaduženih za odgovor na incident i utvrđivanje njihovih ovlasti, odgovornosti i djelokruga
 - planiranje komunikacije u hitnim slučajevima
 - izobrazbu osoba zaduženih za odgovor i izobrazbu zaposlenika za prepoznavanje incidenta
 - donošenje smjernica za suradnju između različitih organizacijskih jedinica
 - uspostavljanje odnosa s nadležnim institucijama
 - izvješćivanje.
- Strojve i uređaje s povećanim opasnostima držati u skladu s odredbama Pravilnika o listi strojeva i uređaja s povećanim opasnostima („Narodne novine“, broj 47/02.) i drugim propisima koji budu uređivali tu materiju.
- Pri pribavljanju novog poslovnog prostora (zakupom ili stjecanjem vlasništva) treba voditi brigu o aspektu sigurnosti i stvaranju osnovnih uvjeta za tehničku zaštitu u prostoru i povezivanju s tehničkom zaštitom u jedinstvenu cjelinu u Zavodu.
- Razmjerno razvoju tehničke zaštite smanjivati tjelesnu zaštitu prema prosudbi ugroženosti i sigurnosnom elaboratu.
- Stalno provjeravati funkcionalnost sustava zaštite i voditi brigu o smanjenju troškova poslovanja.
- Usklađivati interne akte s propisima iz područja zaštite osoba i imovine.

Realizacija smjernica iz strategije kratkoročno utječe na povećanje troškova za Zavod u dijelu ulaganja za tehničku opremu i prilagodbu postojećeg sustava za optimalno korištenje potrebne usluge za zaštitu osoba i imovine. Međutim, sve navedeno potrebno je u cijelosti provesti i osigurati jer unaprjeđenje zaštite osoba i imovine Zavoda donosi nemjerljivu dugoročnu korist i pruža sigurnost sustavu te je stoga, u vezi sa svim potrebnim uvjetima za ostvarenje smjernica strategije, potrebna podrška i aktivan pristup izradi i realizaciji akcijskog plana, uz osiguravanje potrebnih sredstava, da bi se planirane aktivnosti iz strategije realizirale u razdoblju za koje se donosi.

RAVNATELJ

Srećko Vuković, v.r.